

FAGLIGHED FOR ALLE

2006-2009 FORLIG

6. april 2006

Socialdemokraterne
Socialistisk Folkeparti
Det radikale venstre
Venstre
Konservative
Dansk Folkeparti

Med etableringen af en Børne- og Ungdomsforvaltning er der skabt et samlet grundlag for trivsel, livsglæde, kvalitet, udvikling og læring i børns og unges liv. Dette grundlag skal nu udmøntes i konkrete indsatser i dagtilbud og skoler og i et ligeværdigt og tættere samarbejde mellem pædagoger og lærere i hverdagen.

København skal fremover kendes for sin evne til at støtte alle børn i deres udvikling af trivsel, livsglæde og handlekompetence. København skal kendes som byen hvor ulighederne i børnenes livschancer bliver brudt af kompetente professionelle og gode dagtilbud og skoler. København skal kendes som byen hvor mangfoldigheden trives og hvor en inkluderende pædagogik sikrer, at alle børn – både de udsatte og de ressourcestærke – stimuleres i deres udvikling.

Forligsparterne forventer, at børns og unges udbytte af dagtilbud og skole kan hæves, når samarbejdsfladerne mellem de professionelle udbygges og rammerne forbedres. *Faglighed for Alle* skal bidrage til høj kvalitet i alle led med fokus på tidlig indsats overfor udsatte børn og høj faglighed i folkeskolen.

Folkeskolen – faglighed for alle

Den københavnske folkeskole står overfor store udfordringer med svage faglige resultater for især de tosprogede elever, høj privatskolesøgning, etnisk og socialt opdelt skoler samt nedslidte og utidssvarende skolebygninger mange steder i byen.

Den københavnske folkeskole skal igen være det naturlige førstevalg for de københavnske forældre. De københavnske folkeskoler skal magte integrationsopgaven, styrke de svage elever og udfordre de fagligt stærke elever.

Parterne er derfor enige om et stort udviklingsprogram for folkeskolen - *Faglighed for Alle* - som skal genskabe de københavnske forældres tillid til, at folkeskolen kan give deres børn de nødvendige faglige og sociale kompetencer i en tryk ramme.

www.kk.dk/faglighedforalle

KØBENHAVNS KOMMUNE
Børne- og Ungdomsforvaltningen

Faglighed for Alle skal sikre, at de københavnske skoler bliver blandt landets bedste skoler:

- Det skal være trygt at gå i skole og skolerne skal have handlemuligheder: konfliktløsning, forbedrede gårdvagtordninger, socialrådgivere på skolen og tydeligere værdinormer på skolerne
- Københavns børn skal være blandt landets bedste i læsning, matematik og naturvidenskab. Alle københavnske børn skal kunne læse når de kommer i tredje klasse
- Skolekulturen skal have et stærkere fokus på resultater, dokumentation og evaluering
- Der skal gøres op med den etniske og sociale opdeling af de københavnske folkeskoler - der skal være mindst 50 % etnisk danske børn i alle nye børnehaveklasser
- Tosprogede børn skal klare sig lige så godt som etnisk danske børn
- Der etableres heldagsskoler i særligt belastede områder
- Forældrene skal inddrages i langt højere grad end tidligere, og deres ansvar for børnenes opdragelse skal fastholdes konsekvent
- Dygtige og fokuserede skoleledere skal sætte retning og tempo på kvalitetsløftet
- Renovering, modernisering og udbygning af skolerne, så de bliver æstetiske og tidssvarende rammer om børnenes hverdag.

Parterne er endvidere enige om at de ønsker at få belyst udskolingsindsatsen, vejledningsindsatsen brobygningsindsatsen og de unges overgang til ungdomsuddannelsessystemet i efteråret 2006 med henblik på politisk opfølgning.

En styrket indsats i dagtilbud

Dagtilbuddene er afgørende for børnenes livschancer og for deres videre dannelse og udviklingsmuligheder. Med henblik på at sikre at kvaliteten i dagtilbuddene hæves, og sikre, at København er kendt som en by hvor børnenes livsglæde, udfoldelsesmuligheder og vilkår er i top, satser forligsparterne på at sikre, at udviklingen for 0-6 års børnene dagsordenssættes samtidig med faglighed for alle i folkeskolen.

Indsatsen målrettes mod institutionernes arbejde med det enkelte barns udviklingsperspektiv, med at bryde den negative social arv, udvikling i pædagogiske læreplaner, overgange mellem dagtilbud og skole- /fritidstilbud samt kost og bevægelse i dagtilbud.

Kommunikation og formidling

For at sikre det bedst mulig afsæt for udviklingsprogrammet "Faglighed for alle" igangsættes netværkskommunikationsprojektet "Byens Bedste" i forbindelse med skoleindskrivningen i 2006.

Til projektet afsættes i 2006 1 mio. kr., der finansieres over udvalgets bufferpulje.

Aftalens rammer

Parterne er enige om at prioritere de områder, der er foreslag om i teksten i budget 2007 og årene frem samt de foreslåede udgifter i 2006. Parterne anerkender, at der er tale om en meget stor udfordring til de københavnske skoler.

Derfor har vi aftalt at:

- *Faglighed for Alle* er rammen for skolernes arbejde i de kommende 3 år
- Der skal gives skolerne arbejdsro for nye politiske initiativer, hvis arbejdet med *Faglighed for Alle* skrider positivt frem
- Der skal afsættes de nødvendige midler til indsatsen i en 3årig budgettænkning
- Aftaleparterne er i forbindelse med forhandlingerne om Budget 2007 med til at skabe den økonomiske baggrund for efterfølgende at kunne udmønte *Faglighed for Alle*
- Aftalens enkelte dele udmøntes i Børne- og Ungdomsudvalget af aftaleparterne
- Børne- og Ungdomsudvalget sender på baggrund af en indstilling fra forvaltningen aftalen om *Faglighed for Alle* til høring efter de sædvanlige procedurer

Parterne er enige om at renoveringen af de københavnske folkeskoler planlægges over en 8-årig periode og at Børneplan 2 realiseres over 4 år fra 2008.

En styrket indsats i dagtilbud 0-6 år

Dagtilbuddene i København udgør en generel ramme for børns liv, trivsel og udviklingsperspektiv. I dagtilbuddene er børnene for første gang uden for familiens ramme, og det er her i samspillet med andre børn, at grundlaget for børnenes livskvalitet i de første vigtige år lægges.

I København har forældre og personale i dagtilbuddene tilkendegivet, at de ønsker, at børnene skal møde værdierne: Selvværd, selvstændighed, hensyntagen til andre og tolerance. Hvis dagtilbuddene skal have mulighed for at understøtte børnene i disse værdier fordrer det et stærkt og konstant fokus på deres rammer og faglige kompetence. København er kendetegnet ved at være en storby med stor mangfoldighed blandt borgerne. Derfor må dagtilbuddene gives mulighed for at håndtere denne mangfoldighed via en række politisk bestemte initiativer.

Forligsparterne konstaterer derfor, at det er vigtigt at understøtte børnenes udvikling i dagtilbuddene ved at sætte fokus på en række indsatsområder:

Mønsterbrydning og effekt i det pædagogiske arbejde

I udgangspunktet tildeles institutionerne i København det samme beløb pr. barn til det pædagogiske arbejde – uanset hvilken børnegruppe de har at arbejde med. Der er etableret en lille kompensationspulje, som sikrer at institutioner med forholdsvis mange socialt udsatte børn får et ekstra beløb til arbejdet. Med henblik på at øge daginstitutionernes muligheder for at arbejde forebyggende og for at bryde den negative sociale arv udvides den sociale kompensationspulje på 6 mio. kr. Der er udarbejdet forslag om en udvidelse på 14 mio. kr. fra 2007.

Da et højere udbytte af den forebyggende og mønsterbrydende indsats i daginstitutionerne forudsætter, at vi øger viden om hvilke indsatser i daginstitutionerne, der har den største effekt for socialt udsatte børn, igangsættes et udviklingsarbejde i 15-20 daginstitutioner. Udviklingsarbejdets kerne er indsatsen i daginstitutionerne, men arbejdet forankres også i et samarbejde med forskningsinstitutioner med henblik på at sikre at den nyeste viden inddrages i tilrettelæggelsen og sikre, at udbyttet af projektet er så solidt at det bagefter kan udbredes i en større kontekst. På baggrund af udviklingsarbejdet vurderes det, hvorledes de afsatte midler til mønsterbrydning og forebyggende anvendes med den størst mulige effekt. Der er udarbejdet forslag om, at der afsættes i alt 9,7 mio. kr. til projektet, som løber i årene 2007-2009.

Forstærket indsats vedr. børns udvikling, læring og de pædagogiske læreplaner

Det lærende barn er også det legende barn. For at styrke institutionernes arbejde med de pædagogiske læreplaner og pædagogisk læring inden for alle seks kompetenceområder forstærkes indsatsen for udvikling, dokumentation og evaluering. Indsatsen rettes tillige mod de udsatte børn gennem støtte til udvikling af en inkluderende pædagogik, hvor ønsket om at udvide normalitetsforventningerne og udvikle en mangfoldighed med fokus på lige mulighed for alles deltagelse, er i fokus. Der er udarbejdet forslag om, at der afsættes 4,5 mio. kr. årligt til den forstærkede indsats, som tilrettelægges og udmøntes i samarbejde med daginstitutionerne selv.

Herudover etableres en udviklingspulje, som daginstitutionerne kan søge støtte i, til styrkelse af børnenes sproglige, sociale og kulturelle kompetencer. Puljen forbeholdes projekter, som arbejder med børnekultur og projekter hvor den pædagogiske udvikling støtter op om børnenes sproglige kompetencer. Der kan f.eks. blive tale om storyline-projekter, forsøg med børnehavebiblioteker og projekter, hvor børn bliver medskabere af kunst og kultur omkring dem. Der er udarbejdet forslag om, at der afsættes 3,1 mio. kr. årligt i perioden 2007-2009.

Kost og bevægelse

Der gennemføres en analyse af køkkenstandarder i børnehaverne. Der er udarbejdet forslag for perioden 2007-2009 om en anlægspulje på 10 mio. kr. pr. år til renovering og udbygning af køkkenfaciliteterne i børnehaver der er interesserede i at tilbyde mad til børnehavebørn på daglig basis.

På baggrund af de gode erfaringer med kommunens to nuværende idrætsinstitutioner er der udarbejdet forslag om, at der afsættes i perioden 2007-2008 i alt 3,3 mio. kr. med henblik på at omdanne 6-8 nuværende institutioner til "certificerede idrætsinstitutioner", idet disse institutioner således kan fungere som fyrtårne og inspiratorer for distriktets øvrige institutioner.

Blandede skoler

En folkeskole, hvor børn og forældre mødes på tværs af etniske og sociale grupperinger, er noget af dét, der gør Danmark til et samfund med stærk sammenhængskraft og høj tillid mellem borgerne.

En af kompetencerne på fremtidens arbejdsmarked bliver, at medarbejderne kan samarbejde på tværs af etniske og kulturelle miljøer. Det er børnenes virkelighed, når de bliver voksne og derfor er det godt at lære i skolen.

Parterne er derfor enige om, at der nu skal gøres op med den etniske og sociale opdeling af de københavnske skoler. Der iværksættes derfor flg. initiativer:

Bydækkende fordelingspolitik – Københavnermodellen for Integration

Fordelingspolitikken gøres bydækkende med en blanding af distriktsomlægninger og anvendelse af Københavnermodellen for Integration. Som et forsøg er der i Holmbladsgade-kvarteret og på Vesterbro fokus på mere ligelig fordeling af sprogligt stærke og sprogligt svage børn og intensivt samarbejde mellem børnehaver og skoler omkring skolevalg og klassedannelse. I resten af byen er fokus på mere ligelig fordeling af et- og tosprogede børn.

Oplysningsindsatsen overfor både tosprogede og etnisk danske forældre intensiveres i 2007.

Arbejdet evalueres løbende med analyser af søgemønstre, tilfredshedsmålinger, faglige tests og vurderinger af det sociale samspil mellem børnegrupperne.

Der er udarbejdet forslag om at der afsættes en pulje på 6,5 mio. kr. i 2007 og 5,5 mio. kr. i de efterfølgende år.

Sprogtest af alle 5-årige og pædagogisk opfølgning på de 25 % svageste børn

Der gennemføres fra 2007 en sprogtest af alle 5-årige. Sprogtesten suppleres med vurdering af barnets sociale og motoriske udvikling og anvendes til

- Intern evaluering af den enkelte daginstitutions sprogstimuleringsarbejde
- Tilrettelæggelse af den bedst mulige overgang fra børnehave til skole for det enkelte barn, hvor børnehavens viden om barnets styrker og svagheder formidles til skolens lærere. Denne vidensoverdragelse kræver forældrenes accept
- Måltrettet rådgivning til forældre om valg af skole – bl.a. i forbindelse med Københavnermodellen for Integration

Der er udarbejdet forslag til en pulje på 3,2 mio. kr. i 2007 og 3 mio. kr. fremover til formålet.

Der er udarbejdet forslag til en pulje på årligt 4,5 mio. kr. til intensiv sprogstimulering af de 25 % af børnene, der ved testen viser sig at have de største sproglige problemer.

Sprogtesten i 5 års alderen anvendes som udgangspunkt for tilbud til tosprogede forældre om at få deres børn ind på en skole med få tosprogede elever. Tilbuddet om deltagelse i Københavnermodellen gives til en gruppe tosprogede med blandede dansksproglige kompetencer, således at 1/3 af børnene ligger i den stærkeste gruppe, 1/3 ligger i

midtergruppen og 1/3 ligger i den svageste gruppe. Det er vigtigt at der er tale om en blandet gruppe børn, der starter på en skole med få tosprogede elever, således at det at være tosproget ikke automatisk forbindes med en negativ faglig og dansksproglig udvikling og derved i sig selv bliver stigmatiserende

Oplysningskampagne vedr. frit skolevalg

Tosprogede forældre vælger typisk den lokale skole eller etnisk privatskole, fordi mange af dem ikke kender deres ret til frit skolevalg. Dette valgmønster forstærker den etniske opdeling af folkeskolerne. Der igangsættes en oplysningskampagne rettet mod tosprogede forældre vedr. det frie skolevalg. Der er udarbejdet forslag til en pulje på 0,2 mio. kr. i 2007 til dette formål.

Privatskolernes bidrag til fordelingspolitikken

En række af de mere traditionelle privatskoler bidrager med deres elevoptag af primært etnisk danske og ressourcestærke elever betydeligt til den etniske og sociale polarisering i den københavnske folkeskole.

Der indledes dialog med privatskoler om deres frivillige bidrag til fordelingspolitikken.

Forinden undersøges praktiske, juridiske og økonomiske muligheder.

Der ligger en væsentlig kommunal interesse i at samarbejde med disse privatskoler om et øget optag af især ressourcetsvage tosprogede elever, således at disse ikke koncentrerer sig i folkeskolerne.

Mangfoldighed i dagtilbud

Det besluttede fordelingsprojekt på dagtilbudsområdet – Mangfoldighed i Københavns Dagtilbud – skal videreføres og koordineres med fordelingspolitikken på skoleområdet. Projektet omfatter bydelene Valby, Bispebjerg, Nørrebro, Brønshøj-Husum samt Sundby Nord og skal udvikle metoder til at skabe en mere ligelig fordeling af et- og tosprogede børn i vuggestuer og børnehaver.

Der er udarbejdet forslag til en pulje på 6,6 mio. kr. årligt til at finansiere projektet.

Trygge børn

Alle københavnske børn skal trygt kunne gå i skole uden at blive udsat for vold, mobning og drillerier, og forstyrrende adfærd i timerne skal bremses, så alle børn får maksimalt udbytte af undervisningen.

Det er forventningen til skolen, at den reagerer konsekvent og omgående på voldelig, krænkende eller forstyrrende adfærd, og skolen kan forvente fuld opbakning fra parterne til arbejdet med at fastholde forældre på deres opdragelsesansvar.

Parterne er enige om, at ansvaret for at skabe tryghed på skolen påhviler den enkelte skoles bestyrelse, ledelse og ansatte, og at der skal være stor frihed til at finde lokale løsninger.

Skolens tryghedsplan skal fremgå af skolens hjemmeside. Planen skal som minimum indeholde skolens værdinormer og skolens opfølgning på voldelig, krænkende eller forstyrrende adfærd.

For at understøtte det lokale arbejde er parterne enige om at igangsætte flg. initiativer:

Tryghedsundersøgelse

Ved Undervisningsmiljøundersøgelsen i 2007 skal skolerne fokusere på elevernes oplevelse af tryghed i skolen. Forvaltningen udarbejder inspirationsmateriale til dette.

Gårdvagtteams

Støtte til etablering af gårdvagtteams, hvor faste lærere mod honorar varetager gårdvagter. Der er udarbejdet forslag om en pulje på 1,2 mio. kr. i 2007 og 2,9 mio. kr. fremover, der kan virke som incitament for skolerne. En sådan pulje kan finansiere halvdelen af den enkelte skoles udgifter. Den anden halvdel kan dækkes af decentrale lønmidler eller selvforvaltede midler.

Konflikthåndtering

Konflikthåndteringsprogrammet udrulles til samtlige skoler over en treårig periode. Der er udarbejdet forslag til en pulje på 2,1 mio. kr. i 2007 og årligt 5 mio. kr. i de efterfølgende 3 år.

Klasseledelse

Der er udarbejdet forslag til hvorledes en skole i hvert af de 8 distrikter over en tre-årig periode opbygger særlig ekspertise i klasseledelse. På denne skole kan distriktets øvrige skoler hente inspiration til deres arbejde med klasseledelse.

Der er endvidere udarbejdet forslag til, at der afsættes midler i hvert distrikt til et supervisionsforløb for nye lærere i 'Kunsten at lede en klasse'. Supervisionsforløbet kan foregå på den lokale skole med særlig ekspertise i klasseledelse. Der er udarbejdet forslag til en pulje på 0,9 mio. kr. i 2007 og 2,1 mio. kr. årligt fremover.

Der afsættes allerede i 2006 en pulje på 500.000 kr. til tryghedsskabende initiativer – fx gårdvagtteams. Puljen finansieres af Børne- og Ungdomsudvalgets bufffermidler.

Styrket faglighed – også for de stærke børn

Der skal sikres et højt og dokumenteret niveau for de københavnske børns indlæring gennem undervisningsdifferentiering og evaluering. Skolerne skal sikre, at alle børn får faglige udfordringer svarende til deres faglige niveau og indlæringsevner.

Parterne tilslutter sig den politiske opfølgning på den københavnske PISA-undersøgelse i 2004, som satte fokus på

- kvalitetssikring
- evalueringskultur
- kompetenceløft til ledere og lærere,

men ønsker at styrke alle tre elementer yderligere.

Parterne er enige om, at PISA-opfølgningens fokus på de 25 % svageste børn skal udvides med initiativer, der retter sig mod de ressourcestærke børn i folkeskolen. Indsatsen i forhold til ressourcestærke børn skal ikke indskrænkes til særlige projekter, men skal være en del af det daglige arbejde.

Der iværksættes flg. nye initiativer:

Overgange fra dagtilbud til skole- og fritidstilbud

For mange børn er det et voldsomt skift, når de allerede i 5-6 års alderen overgår fra dagtilbuddene til skole- og fritidshjemsområdet. For at gøre denne overgang så smidig som muligt intensiveres arbejdet med børns overgange. Der er udarbejdet forslag til en pulje på 5,8 mio. kr. årligt i årene 2007-2009 til lokale udviklingsaktiviteter forankret i det enkelte distrikt. Udviklingsmidlerne kan bruges på procesudvikling, kompetenceudvikling, pædagogiske udviklingsaktiviteter, dialogmøder mv. Udviklingsaktiviteterne skal lede frem mod lokale mål- og handlingsplaner for at lette børnenes overgange mellem de forskellige tilbud de møder i kommunen. Parterne er enige om at arbejdet med smidige overgange mellem institutioner og skole skal bygge på et konkret samarbejde i hverdagen mellem pædagoger og lærere, med inspiration fra samtænkningen mellem skoler og fritidshjem.

Præstationsgabets skal lukkes

Præstationsgabets mellem etnisk danske og tosprogede børn skal halveres på 4 år og lukkes på 8 år.

En lang række af de generelle elementer i kvalitetsløftet til folkeskolen vil bidrage til dette, men der er også behov for mere specifikke indsatser. Der er udarbejdet forslag om, at der afsættes midler til

- 3,1 mio. kr. til efteruddannelse af børnehavernes personale
- 2,8 mio. kr. årligt til sprogvejledere i alle distrikter
- efteruddannelse af skolernes personale, således at 100 % af lærerne, der underviser tosprogede, har den relevante uddannelse (dækkes via PISA-opfølgningen)
- 0,4 mio. kr. i 2007 og 0,2 mio. årligt fremover til monitorering af arbejdet med at lukke præstationsgabets.

Parterne er enige om at præstationsgabets skal lukkes 'opad' – således forstået at det generelle præstationsniveau skal øges samtidig med at de svageste elever løftes endnu kraftigere.

Skoleevaluering

Som et led i kvalitetssikringen af de københavnske folkeskoler evalueres den enkelte folkeskole hvert fjerde år ved en ekstern evaluering. Evalueringens formål er at anvise skolen veje til forbedringer af dens praksis i forhold til børnenes læring og trivsel. I løbet af 2006 udarbejder Børne- og Ungdomsforvaltningen forslag til koncept for skoleevalueringen, som herefter forelægges Børne- og Ungdomsudvalget. Der er udarbejdet forslag til en pulje på årligt 1,4 mio. kr.

Tid til evalueringsvejlederne

Der skal gøres en indsats for at styrke det lokale arbejde med test, resultatopfølgning og evalueringskultur. Udviklingen af en stærk evalueringskultur på skolerne kræver en evalueringsfaglig understøttelse. De ca. 70 vejledere, som er under uddannelse, skal derfor – på linie med læse- og AKT-vejlederne – have tid til at udføre vejledningen på distriktets skoler. Vejledningen skal særligt understøtte undervisningsdifferentiering, hvorved såvel svage som stærke elever kan støttes og udfordres. Der er udarbejdet forslag til en pulje på 1 mio. kr. i 2007 og 2,4 mio. kr. årligt fremover.

En københavnsk læsepolitik

Kommunen står uden en egentlig læsepolitik, som er i stand til:

- At anvise måder, hvorpå også stærke elever kan stimuleres læsemæssigt
- at favne det danskfaglige område og samtænke undervisning i alle læsebaserede fag, tosprogsudvikling, specialundervisning og den vejlederstruktur, der er ved at blive etableret på distriktsniveau.

Udarbejdelse af en læsepolitik og realiseringen af den kræver ansættelse af en læsekonsulent samt en distriktsorganisering af læsevejlederne med læseuddannede distriktskoordinatorer. Der er udarbejdet forslag til en pulje på 1,2 mio. kr. i 2007 og 1 mio. kr. årligt fremover. Læsekonsulentens arbejde skal have fokus på udviklingen af både fagligt stærke og fagligt svages læsning

Det er et selvstændigt mål at alle elever kan læse, når de starter i 3. klasse.

Virtuelle undervisningsmidler

Virtuelle undervisningsmidler giver nye pædagogiske muligheder og kan skabe et meget højt engagement hos eleverne. Derfor skal der udvikles moderne undervisningsmidler, som på naturlig vis kombinerer faglighed, pædagogik og IT. Der foreslås et udviklingsarbejde på 4 områder. Der er udarbejdet forslag til en pulje på 5,1 mio. kr. i 2007 og 4 mio. kr. årligt i 2008 og 2009

Flagskibe

Der skal i de kommende år udvikles tilbud, hvor der på enten eksisterende eller nye skoler tilrettelægges en undervisning, som opbygges omkring et tema, der kan tiltrække de fagligt stærke elever. Eleverne får her mulighed for at fordybe sig i og dygtiggøre sig på udvalgte områder. Der kan blive tale om særlige optagelsesvilkår.

- Der forelægges konkret forslag om etablering af en idrætsskole på enten Bellahøj Skole eller Frederikssundsvejens Skole fra skoleåret 2007/08
- Der udarbejdes konkrete forslag om skolesamarbejde i 3 områder af byen omkring etablering af en fodboldskole

- I løbet af 2006 udvikles et konkret forslag om etablering af en international skole, hvor temaet tager afsæt i en sproglig-kulturel dimension. En international skole kan tidligst etableres fra skoleåret 2008/09
- I Sydhavn planlægges en helt ny skole, hvor temaet tager afsæt i skolens placering tæt ved vandet, dvs. med science som tema. Skolebyggeriet udbydes i en arkitektkonkurrence i 2006, og skolen vil stå færdig i 2009-10.
- I Ørestad foreligger forslag om en skolestruktur, som omfatter 3 skoleenheder i en organisatorisk struktur, men med hver sit tema: idræt – science – æstetisk/musisk. Der forventes udskrevet konkurrence om skolebyggeriet i slutningen af 2006, og den første skole vil stå færdig i 2009-10.

Der er udarbejdet forslag til en pulje på 11,5 mio. kr. i 2007 og 10,5 mio. kr. årligt fremover

Fag-olympiader

Der iværksættes forsøg med *fag-olympiader* eller lignende initiativer, der fremmer elevernes faglige ambitioner, og hvor kammeratlig kappestrid indgår på en sund og naturlig måde på samme måde som den bedste børnesport.

Der er udarbejdet forslag til en pulje på 0,5 mio. kr. årligt i 2007 og 2008.

Naturfaglig satsning

Det selvstændige formål er at sikre rekrutteringen til naturfagligt fokuserede ungdomsuddannelser. I den forbindelse vil en særlig indsats blive ydet for at gøre de naturvidenskabelige fag tiltrækkende for de generelt fagligt stærke elever. Det gælder ikke mindst pigerne i denne gruppe. Et andet mål for satsningen er en styrkelse af den naturvidenskabelige kultur på skolen, hvor der stilles krav og tilbydes udfordringer. I en sådan kultur vil de stærke elever kunne være rollemodeller som formidlere og standardsættende for den generelle elevtilgang til undervisning og læring.

Der er udarbejdet forslag til en pulje på 4 mio. kr. i 2007, 5 mio. kr. i 2008 og 5,2 mio. kr. i 2009

Skolekonsulent med fokus på udfordring af de stærke elever

Der ansættes en skolekonsulent, hvis hovedarbejdsopgave er rådgivning til skoler om udfordringer til de fagligt velfungerende elever og fastholdelse af disse elever i den lokale folkeskole. Dette gøres i tæt samspil med den fordelingspolitiske indsats med at skabe etnisk og socialt blandede skoler. Der er udarbejdet forslag til en pulje på 0,6 mio. kr. årligt

Heldagsskoler

Parterne er enige om at igangsætte forsøg med heldagsskoler i områder af byen, der er præget af etnisk og social polarisering. Mange børn i disse områder har brug for særlig støtte til udvikling af sprog, omverdensviden og sociale kompetencer. I samme byområder går kun ca. halvdelen af de tosprogede børn i fritidsinstitution.

På Hillerødgades Skole, Tingbjerg Skole samt Klostervængets Skole er det pga. beboersammensætningen i skoledistriktet ikke muligt at opnå det generelle mål om etnisk og socialt blandede skoler.

På disse skoler iværksættes der derfor et 5-årigt forsøg med heldagsskole.

Hovedelementerne i heldagsskoleforsøgene er

- stærkt fokus på faglighed
- tæt integration af undervisning og fritid med fokus på det enkelte barns udviklingsperspektiv
- gratis fritidstilbud til alle
- billig sund og økologisk skolemad.

Forudsætningen for forsøgene er at der arbejdes ud fra et grundlag, der fremmer ligestilling mellem lærere og pædagoger og trækker på det bedste af de fags kernekompetencer.

Der er udarbejdet forslag til en pulje på 6,2 mio. kr. i 2007 og derefter årligt 10,1 mio. kr. til projekt på Tingbjerg Skole

Der er udarbejdet forslag til en pulje på 3,7 mio. kr. i 2007 og derefter årligt 6,4 mio. kr. til projekt på Klostervængets Skole

Der er udarbejdet forslag til en pulje på 2,6 mio. kr. i 2007 og derefter årligt 4,8 mio. kr. til projekt på Hillerødgades Skole

Der er udarbejdet forslag om en pulje på 7,6 mio. kr. i 2007 og 2,4 mio. kr. pr. år fremover til etablering af køkkenfaciliteter i 2007 samt nedbringning af prisen på et dagligt frokostmåltid for alle elever på heldagsskolerne. Puljen svarer til 10 kr. pr. elev pr. skoledag.

Efter politisk principbeslutning vil der blive indledt nærmere drøftelser vedr. rammer, organisation og ledelse med lokale interessenter og de faglige organisationer. Ligesom opgavefordeling mellem institutioner og fx frivillige foreninger o.a. afklares.

I Tingbjerg skal forsøget ske inden for rammerne af en ny partnerskabsaftale, hvor områdets foreløbige resultater og planer inddrages.

Heldagsskolerne evalueres løbende.

Udsatte børn

Parterne er enige om, at kommunens støtte til udsatte børn og deres familier skal ses som en sammenhængende indsats fra 0 til 17 år. Problemerne skal fanges tidligere end i dag. Indsatsen for de udsatte børn skal i højere grad rettes mod forebyggelse, frem for behandling, selvom der selvfølgelig stadig er brug for behandlingstilbud. Indsatsen skal være mere familieorienteret og rettes mod involvering og inddragelse af de ressourcer, der er i familierne.

Ekstern analyse

Samtlige pædagogisk-psykologiske, sociale og sundhedsmæssige foranstaltninger bliver genstand for en ekstern analyse, som skal vurdere klar ansvarsplacering, sammenhæng og relevans i de tilbud og opfølgende initiativer, som kommunen har i forhold de udsatte børn fra 0-17 år.

Der er bl.a. fokus på PPR, specialundervisning, støttepædagoger, mønsterbrydningsindsats, lektiecafé, SSP og opfølgende indsats i samarbejdet mellem skole, institution og socialcentre. Balancen mellem kortere projekter og langsigtet drift indgår i analysen. Analysen skal fremsætte anbefalinger vedr. den fremtidige organisering af kommunens indsats på dette område.

Forvaltningen udarbejder forslag til kommissorium for analysen, hvilket forelægges Børne- og Ungdomsudvalget til endelig beslutning i foråret 2006.

Pris for ekstern analyse: 1 mio. kr. Parterne er enige om at gennemføre denne analyse i 2006, der finansieres over udvalgets bufferpulje.

Tidlig og forebyggende indsats

Den tidlige indsats overfor de yngste børn skal styrkes med fokus på en tidlig opsporing af evt. vanskeligheder og udviklingsforstyrrelser, således at den relevante specialpædagogiske hjælp kan igangsættes hurtigt. Parterne er enige om, at der skal opstilles servicemål, således at borgerne ved hvad de kan forvente.

Den tidlige og forebyggende indsats på småbørnsområdet skal styrkes med ansættelse af et relevant antal fagfolk (fx psykologer, pædagogiske konsulenter, støttepædagoger). Der er udarbejdet forslag om en pulje på 8 mio. kr. fra 2007 og frem til indsatsen.

Den familieorienterede indsats

Det vurderes, hvorledes ressourcer fra Socialforvaltningens lovpligtige opgaver (serviceloven) på småbørnsområdet skal spille sammen med denne indsats. Børne- og Ungdomsforvaltningen og Socialforvaltningen etablerer fælles udviklingsprojekter med henblik på at styrke den familieorienterede indsats. Der er udarbejdet forslag om en pulje på 5 mio. kr. i årene 2007-2009 til formålet.

Ansættelse af socialrådgivere på de mest belastede skoler

Socialrådgivere på skolerne skal sikre tæt koordinering mellem skole og socialcenter, således at ressourcesvage familier senest 4 uger efter sagens indledning modtager tilbud om relevant støtte når familierne ikke selv kan løse problemerne. Der er udarbejdet forslag om en pulje på årligt 4,5 mio. kr. til formålet.

Skole-hjem samarbejde

Samarbejdet mellem skole og hjem om det enkelte barns læring, trivsel og opførelse er omdrejningspunktet i folkeskolen.

Det brede skole-hjem samarbejdes fokus på trivsel, forældreinddragelse m.v. suppleres med:

- En klar og tydelig tilbagemelding til forældrene fra skolen om barnets faglige kompetencer og almindelige daglige trivsel og opførelse danner udgangspunkt for en fælles drøftelse af forbedringsmuligheder
- Enhver voldelig, krænkende eller forstyrrende adfærd skal medføre en handling fra skolen, som fastholder forældrenes ansvar for børnenes opdragelse
- Hjem, der ikke magter opdragelsesopgaven, skal have hjælp fra skolen, PPR, SSP eller socialforvaltningen
- Fælles forældresamarbejde skole-fritidshjem i forlængelse af samtænkningen.

Parterne er derfor enige om at der igangsættes flg. initiativer:

Fornyelse af det traditionelle skole-hjem samarbejde

Der er udarbejdet forslag om en pulje på årligt 3 mio. kr. i årene 2007-2009 til udvikling af skolernes samarbejde med forældre (forældrekontrakter, forældreklasser mv.).

Hjemmebesøg

Der er udarbejdet forslag om at der afsættes 1,4 mio. kr. i 2007 og 3,3 mio. kr. årligt fremover til at skolerne kan gennemføre hjemmebesøg hos alle elever i 1., 4. og 6. klasse.

Fælles forældresamarbejde mellem skole og fritidshjem

Der er udarbejdet forslag om en pulje på 1,3 mio. kr. i 2007 og 1 mio. kr. årligt fremover til formålet.

Sunde børn

Sunde og mætte børn er glidere børn og har lettere ved at koncentrere sig og dermed lære mere. Motion samt sund skolemad hører derfor med til forudsætningerne for at opnå det overordnede mål om at københavnske børn skal være blandt landets dygtigste.

Parterne er derfor enige om at styrke skolemad, idræt og motion i folkeskolen gennem flere initiativer:

1. Der iværksættes en undersøgelse af den mest egnede model til at levere gratis, sund skolemad til alle børn i de københavnske skoler. På baggrund af undersøgelsen fremlægger forvaltningen i slutningen af 2006 forslag til en 8-10 årig udrulningsplan for gratis sund skolemad til alle skoler. Der er udarbejdet forslag om en pulje på 0,5 mio. kr. i 2007 til formålet
2. Den hidtidige KØSS-ordning har ikke opnået den ønskede popularitet blandt børnene. Forvaltningen fremlægger inden sommerferien 2006 plan for forbedring af ordningen samt udrulning af madordning til de sidste skoler
3. for at fremme bevægelse og motion på alle klassetrin i alle fag udarbejdes en vejledning og i tilknytning hertil tilbydes kortvarige kurser Der er udarbejdet forslag om en pulje på 0,1 mio kr i 2007 til formålet
4. for løbende at støtte og udvikle idræts- og motionsaktiviteterne på den enkelte skole oprettes en idrætskoordinatorfunktion. Der er udarbejdet forslag om en pulje på 0,3 mio. kr. i 2007 og årligt 0,7 mio. kr. fremover til formålet
5. der udvikles et virtuelt motionsprogram, som kan støtte den enkelte elev. Der er udarbejdet forslag om en pulje på 1 mio. kr. i 2007 til formålet
6. timetallet på hvert klassetrin 4. – 9. klasse udvides med 1 ekstra idrætstime. Der er udarbejdet forslag om en pulje på 9 mio. kr. i 2007 og årligt 21,6 mio. kr. fremover til formålet
7. uddannelse og efteruddannelse af idræts- og svømmelærere. Der er udarbejdet forslag om en pulje på 1,9 mio. kr. i 2007 og 1,5 mio. kr. i 2008 til formålet

Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at vurdere i hvor høj grad kapaciteten i gymnastiksale, idrætshaller mv. muliggør, at de ekstra timer kan afvikles der. Det er muligt at henlægge timerne som motionsaktiviteter til andre områder inden for skolens rammer. Gennem den udarbejdede vejledning og idrætskoordinatorer kan skolerne rådgives om tilrettelæggelsen af idræts- og motionsaktiviteterne. Forvaltningen fremlægger inden sommerferien 2006 en oversigt over de kapacitetsmæssige begrænsninger.

Desuden er parterne enige om, at der skal afsættes midler til ekstra personalenormering i kommunallægeordningen med henblik på at sikre at den kommunale sundhedstjeneste kan gennemføre de lovpligtige indskolings- og udskolingsundersøgelser i fuldt omfang. Der er udarbejdet forslag om en pulje på 0,8 mio. kr. i årligt til formålet

Demokratisk dannelse

Københavnske børn skal respekteres som selvstændige individer med egne rettigheder. Skolen skal ikke bare forberede til demokrati – den skal være demokrati. Børns og unges interesse for at indgå i skolens indre demokrati hænger nøje sammen med, at deres indsats fører til konkrete resultater. Især for de yngste børn er det vigtigt, at demokratiarbejdet vedrører de nære ting i deres hverdag i og omkring skolen. Undervisningsmiljøundersøgelserne er en god anledning til at høre børnenes mening om det fysiske og psykiske miljø på skolen og til at inddrage deres synspunkter i det videre arbejde.

For de ældre børn er det vigtigt, at arbejdet også har en bredere samfundsmæssig vinkel. Stevnsgades Skoles medborgerskabsprojekt viser gode veje til at arbejde med opdragelsen af børn og unge til demokratiske medborgere.

Københavns Kommunes Ungdomsskoles arbejde med demokratiske processer og det igangværende arbejde med brugerdemokrati, børneråd og børnetalsmand skal følges nøje og indgå i det lokale arbejde med demokratisk dannelse.

Parterne er enige om flg. initiativer:

- Forvaltningen fremlægger i efteråret 2006 en plan for hvorledes børn og unges medindflydelse på undervisningsmiljøet kan styrkes med henblik på undervisningsmiljøundersøgelsen i 2007.
- Flere skoler kan indgå i medborgerskabsprojektet. Der er udarbejdet forslag om en pulje på årligt 0,5 mio. kr. til finansiering af dette.

Skoleledelse

Ambitionerne om at gøre de københavnske folkeskoler til det naturlige førstevalg for forældre og børn kræver væsentlige og omfattende ændringer i skolernes daglige praksis og håndteringen af udfordringerne.

Uden en markant ledelsesmæssig indsats, hvor der både udstikkes retning for den enkelte skole, og hvor der følges konsekvent op på initiativer og aftaler, kan ambitionerne i Faglighed for alle ikke realiseres.

Parterne er enige om at styrke ledelsesforholdene i de københavnske folkeskoler i en samlet indsats, der er karakteriseret ved:

- at gennemføre en resultat- og evalueringskultur if. til ledelse, som modsvarer den, der gennem Faglighed for alle styrkes if. til det pædagogiske arbejde
- at tilbyde en lederpakke, hvor der er skabes meget stor sammenhæng mellem
  - forventninger og krav til den enkelte leder
  - muligheder for støtte og udvikling
  - incitament der understøtter de satte mål
- at sikre en sammenhæng mellem
  - rekruttering
  - ansættelsesvilkår og løn
  - opgaver og resultatfokus
  - uddannelse og udviklingsmuligheder

Lederpakken udformes sådan, at de enkelte elementer systematisk og konsekvent understøtter hinanden. Ethvert initiativ if. til ledelsesvilkårene i de københavnske folkeskoler i den kommende 3 års periode skal understøtte denne udvikling.

For at sikre en samlet ledelsesindsats, der har kraft og kapacitet til at løfte den store opgave og indfri målene i Faglighed for alle er parterne enige om at iværksætte følgende initiativer:

- Udrulningen af ny ledelsesstruktur på de københavnske skoler accelereres. Der er udarbejdet forslag om en pulje på 12 mio. kr. årligt, så udrulning er endeligt afsluttet i 2007.
- København Kommunes mål om kontraktledelse omsættes i konkrete procedurer og redskaber, der understøtter de udviklingsmæssige mål i Faglighed for alle.
  - Der indføres en *virksomhedskontrakt* mellem distriktsforvaltningen og den enkelte skole. Virksomhedskontrakten indeholder som minimum målbare indsatsområder vedr. øget fagligt niveau, udfordringer for såvel svage som stærke elever, livsglæde og livskvalitet for børnenes liv i skolen, mønsterbrydning, tryghed, sygefravær og arbejdsmiljø blandt lærerne.
  - På baggrund af en *resultatsamtale* indføres en *resultataftale* mellem distriktsforvaltningen og skoleleder.

- Der indføres en *resultatlønftale* mellem distriktsforvaltningen og skoleleder, hvor resultatafhængig aflønning aftales ud fra de mål, der er opstillet i resultatkontrakterne. Der er udarbejdet forslag om at afsætte 4.1 mio. kr. til etablering af resultatlønftaler i 2007. Dette vil kunne udgøre ca. 10 % af den enkelte skoleleders løn. I 2008 og 2009 andrager det udarbejdede forslag hhv. 4,9 og 5,3 mio. kr. Løbende hermed forhandles med Københavns Skolelederforening.
- Der er udarbejdet forslag om at der afsættes 0,3 mio. kr. til *åremålsansættelser*. Åremålsansættelser anvendes i særlige tilfælde, hvor der i forbindelse med ansættelsen er helt konkrete og særligt udfordrende opgaver for skolelederen, som forventes løst i åremålsperioden. I 2008 og 2009 afsættes hhv. 0,6 og 0,9 mio. kr.
- Forvaltningen udarbejder i 2006 et *kvalitetssikringskoncept* som har til formål at tydeliggøre samspil, kompetence og ansvar mellem de forskellige niveauer i skolens virksomhed. Indholdet i kontraktledelsesarbejdet er del af konceptet.
- Der gennemføres kompetenceudvikling og uddannelse for parterne i samarbejdet som en central forudsætning for arbejdet med kvalitetssikringskonceptet
- Uddannelse integreres i den sammenhængende lederpakke og sikrer ledernes fortsatte praktiske og formelle kompetenceudvikling og dermed deres fortsatte evne til at medvirke til at forbedre de københavnske folkeskoler. Der er udarbejdet forslag om at der afsættes samlet 2,2 mio.kr. i 2007 og frem til *formel kompetencegivende lederuddannelse*, fx *Diplom i Ledelse*. Som et supplement kan der indenfor denne ramme forhandles støtte til fortsat kompetence- og karriereudvikling fx gennem *videreuddannelse på masterniveau*.
- Der tilbydes i perioden 2007 – 2010 en række *praksis- og værktøjsorienterede lederkurser*, hvis mål det er at fremme implementeringen af Faglighed for Alle i de københavnske folkeskoler. Der fokuseres på de helt nødvendige praktiske kompetencer, som på den enkelte skole skal gå foran i forankringen af Faglighed for alle:
  - *Ledelse i praksis* – der styrker anvendelsen af den nye ledelsesstruktur til at sikre moment, forankring og opfølgning på den lokale udrulning af Faglighed for alle. Der er udarbejdet forslag om at der afsættes 2.2 mio. kr. i 2007, 2,2 mio. kr. i 2008 og 0,8 mio. kr. i 2009.
  - *Målstyring* – introduktion af Børne- og Ungdomsforvaltningens målstyringsværktøj med tilbud om lokal sparring for at skabe tæt link mod de lokale forudsætninger på skolen. Der er udarbejdet forslag om at der afsættes 0,8 mio. kr. i 2007, 0,4 mio. i 2008 og 0,4 mio. i 2009.
  - *Netværks- og interessevaretagelse* – der styrker skoleledernes ageren if. til skolens netværk og dermed skolens muligheder for at aktivere flere interesser og ressourcer om indsatsen lokalt. Der er udarbejdet forslag om at der afsættes 0,1 mio. kr. i 2007 og frem.
- Der er udarbejdet forslag om at der afsættes 1,2 mio. kr. i 2007 og frem til tilbud om coaching, sparring og rådgivning til såvel den enkelte skoleleder som ledelsesteamet. Disse tilbud skal sikre en mulighed for at forhøje ledelsens effektivitet ved at kunne tilbyde hjælp når behovet er der.

Renovering af skolebygninger

Faglighed for alle understøttes af en renoveringsplan for skolerne og deres legepladser/mini-kunsthofbaner baseret på følgende principper:

- renoveringen skal sikre en vedligeholdelse af tidssvarende standard og funktion
- moderniseringen af B-skoler (skoler, der ikke udbygges i forbindelse med kapacitetsudvidelse) skal sikre, at alle skoler har en tidssvarende lokaleindretning og struktur
- renovering og modernisering skal gennemføres over en 8-årig periode, så skolerne kan fungere samtidig
- renovering og modernisering gennemføres i tæt dialog med skolerne

Der udarbejdes en plan for over en årrække at renovere de Københavnske folkeskoler. I første omgang indgås der en aftale for de første 4 år.

Børneplan 2

Børneplan 2 skal sikre, at Københavns Kommune i takt med etablering af de nye by- og boligområder fortsat kan stille gode dagtilbud, skoler og fritidstilbud til rådighed for borgerne. Samtidig skal det sikres, at kvaliteten fastholdes, og at borgernes adgang til at vælge mellem forskellige typer af tilbud tilgodeses.

- Børneplan 2 skal sikre fortsat pladsgaranti i dagtilbud, skole og fritidsinstitutioner.
- Børneplan 2 fokuserer på nye byområder, hvorved det sikres, at Københavns Kommunes tilbud til borgerne følger med byudviklingen i Ørestad City, Ørestad Syd og Sydhavn. Udgiftsbehovet er betydeligt, da en meget stor del af udbygningen bliver nybyggeri.
- Børneplan 2 skal sikre, at der oprettes tilbud til børn og unge med særlige behov lige så vel som tilbud på almenområdet.
- Børneplan 2 skal fastholde pasningsgarantien og mangfoldighedsprincippet på 0-5 års området. Pasningsgarantien medfører, at der er pasning ved behov for alle børn på 0-5 års området. Mangfoldighedsprincippet udtrykker ambitionen om, at borgerne fortsat kan vælge mellem offentlige og private dagtilbud og mellem traditionelle og fleksible dagtilbud
- Børneplanen på 6-17 års området fokuserer på at opfylde hjemklasseprincippet, således at hver klasse sikres egen hjemklasse eller eget hjemmeområde.

Parterne er derfor enige om, at der udarbejdes en Børneplan 2, som hviler på ovenstående principper, og som tager udgangspunkt i en 4-årig aftale.

Børneplan 2 skal udarbejdes i et samarbejde mellem Økonomiforvaltningen, Børne- og Ungdomsforvaltningen og Teknik og Miljøforvaltningen.

Underskrifter

For Socialdemokraterne:

For Socialistisk Folkeparti:

For Det radikale Venstre:

For Venstre:

For Konservative:

For Dansk Folkeparti:

København 31. marts 2006

